

I. MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA NGŨ VĂN 11 CUỐI KÌ I

T T	Kĩ năng	Nội dung kiến thức / Đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức				Tổng % điểm
			Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	Đọc	Đoạn văn nghị luận.	3	3	1	1	60
2	Viết	Viết văn bản nghị luận về một vấn đề xã hội (Hình thành một lối sống tích cực trong xã hội hiện đại).	1*	1*	1*	1*	40
Tổng			25%	45%	20%	10%	100
Tỉ lệ chung			70%		30%		

II. BẢNG ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA NGŨ VĂN 11 CUỐI KÌ I

TT	Chủ đề	Đơn vị kiến thức	Mức độ nhận thức				Tổng
			Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	Đọc hiểu	Văn bản nghị luận (ngoài SGK)	- Xác định luận đề của văn bản. - Xác định hệ thống luận điểm. - Xác định các yếu tố hỗ trợ được sử dụng trong văn bản.	- Lý giải được mục đích của tác giả chứa đựng trong 1 ý kiến. - Nêu tác dụng của hiện tượng phá vỡ quy tắc ngôn ngữ thông thường trong 1 ngữ liệu. - Rút ra một bài học có ý nghĩa nhất đối với cuộc sống con người.	Trình bày được quan điểm đồng tình hay không đồng tình với quan niệm của tác giả.	Liên hệ được nội dung văn bản với một tư tưởng và lý giải.	
Số câu			3	3	1	1	8
Điểm			1,5	3,0	1,0	0,5	6,0
Tỉ lệ %			15	30	7,5	7,5	60

2	Viết	Viết bài văn nghị luận về một vấn đề xã hội (Hình thành một lối sống tích cực trong xã hội hiện đại).	- Xác định được yêu cầu về nội dung và hình thức của bài văn nghị luận. - Mô tả được vấn đề xã hội và những dấu hiệu, biểu hiện của vấn đề xã hội trong bài viết. - Xác định rõ được mục đích, đối tượng nghị luận.	- Giải thích được những khái niệm liên quan đến vấn đề nghị luận. - Trình bày rõ quan điểm và hệ thống các luận điểm. - Kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm. - Cấu trúc chặt chẽ, có mở đầu và kết thúc gây ấn tượng; sử dụng các lí lẽ và bằng chứng thuyết phục, chính xác, tin cậy, thích hợp, đầy đủ; đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	- Đánh giá được ý nghĩa, ảnh hưởng của vấn đề đối với con người, xã hội. - Nêu được những bài học, những đề nghị, khuyến nghị rút ra từ vấn đề bàn luận.	- Sử dụng kết hợp các phương thức miêu tả, biểu cảm, tự sự,... để tăng sức thuyết phục cho bài viết. - Vận dụng hiệu quả những kiến thức Tiếng Việt lớp 11 để tăng tính thuyết phục, sức hấp dẫn cho bài viết.	
Số câu							1
Tỉ lệ phần trăm			30%	40%	20%	10%	100%
Tỉ lệ chung			70%		30%		

III. BIÊN SOẠN ĐỀ

Họ và tên.....Lớp.....

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

Con tôi sẽ phải học tất cả những điều này. [...] Rằng cứ mỗi một kẻ thù ta gặp nơi này thì ở nơi khác ta lại tìm thấy một người bạn. Bài học này sẽ mất nhiều thời gian, tôi biết, nhưng xin thầy hãy dạy cho cháu biết rằng một đồng đô la kiếm được do công sức lao động của mình bỏ ra còn quý giá hơn nhiều so với 5 đô la nhặt được trên hè phố...

Xin thầy dạy cho cháu biết cách chấp nhận thất bại và cách tận hưởng niềm vui chiến thắng. Xin hãy dạy cháu tránh xa sự đổ kỵ. Xin dạy cháu biết được bí quyết của niềm vui thầm lặng. Dạy cho cháu biết được rằng những kẻ hay bắt nạt người khác nhất lại là những kẻ dễ bị đánh bại nhất...

Xin hãy giúp cháu nhìn thấy thế giới kỳ diệu của sách, nhưng cũng cho cháu có đủ thời gian để lặng lẽ suy tư về sự bí ẩn muôn thuở của cuộc sống: đàn chim tung cánh trên bầu trời, đàn ong bay lượn trong ánh nắng và những bông hoa nở ngát trên đồi xanh.

Ở trường, xin thầy hãy dạy cho cháu biết chấp nhận thi rớt còn vinh dự hơn gian lận khi thi. Hãy tạo cho cháu niềm tin vào ý kiến riêng của bản thân, cho dù tất cả mọi người xung quanh cho rằng ý kiến ấy là không đúng...

Xin hãy dạy cho cháu biết cách đối xử dịu dàng với những người hòa nhã và cứng rắn với những kẻ thô bạo. Xin tạo cho cháu sức mạnh để không chạy theo đám đông khi tất cả mọi người đều chỉ biết chạy theo thời thế.

Xin hãy dạy cho cháu biết phải lắng nghe tất cả mọi người nhưng cũng xin thầy hãy dạy cho cháu biết cần phải sàng lọc những gì nghe được qua một tấm lưới chân lý để cháu chỉ đón nhận những gì tốt đẹp mà thôi.

Xin hãy dạy cho cháu biết cách mỉm cười khi buồn bã...Xin hãy dạy cho cháu biết rằng không có sự xấu hổ trong những giọt nước mắt. Xin hãy dạy cho cháu biết chế giễu trước kẻ yếu thế và cẩn trọng trước sự ngọt ngào đầy cạm bẫy.

Xin hãy dạy cho cháu biết rằng có thể bán cơ bắp và trí tuệ cho người trả giá cao nhất nhưng không bao giờ được để cho người khác ra giá cho trái tim và tâm hồn của mình.

[...] Xin hãy đối xử dịu dàng nhưng đừng vuốt ve nuông chiều cháu bởi vì, chỉ có sự thử thách của lửa mới tôi luyện nên những thanh sắt cứng rắn. Hãy giúp cháu có đủ can đảm biểu lộ sự kiên nhẫn và có đủ kiên nhẫn để biểu lộ sự can đảm.

Xin hãy dạy cho cháu biết rằng cháu phải luôn có niềm tin tuyệt đối vào bản thân bởi vì khi đó cháu sẽ luôn có niềm tin tuyệt đối vào nhân loại.

Đây quả là một yêu cầu quá lớn, tôi biết, thưa thầy, nhưng xin thầy cố gắng hết sức....
Con trai tôi là một cậu bé tuyệt vời.

(*Xin thầy hãy dạy cho con tôi...*, trích *Thư của Tổng thống Mĩ A.Lin-côn gửi thầy Hiệu trưởng của con trai mình* – SGK Ngữ văn 10, tập 2 – NXBGD năm 2000 – trang 135)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Xác định luận đề trong ngữ liệu phân đọc hiểu.

Câu 2 (0,5 điểm). Xác định hệ thống luận điểm của đoạn trích trên.

Câu 3 (0,5 điểm). Để tăng tính thuyết phục cho bài viết, tác giả đã sử dụng kết hợp các yếu tố bổ trợ nào?

Câu 4 (1,0 điểm). *Tổng thống Mĩ A.Lin-côn*, sử dụng nhiều lần cụm từ “*Xin hãy dạy cho cháu*” trong đoạn trích trên với mục đích gì?

Câu 5 (1,0 điểm). Nêu tác dụng của hiện tượng phá vỡ quy tắc ngôn ngữ thông thường trong ngữ liệu sau: “*tám lười chân lý*”?

Câu 6 (1,0 điểm). Từ nội dung đoạn trích, anh/chị hãy rút ra một bài học có ý nghĩa nhất đối với cuộc sống con người trong xã hội hiện nay?

Câu 7 (1,0 điểm). Anh/Chị có đồng tình với quan điểm của tác giả: “*Xin hãy giúp cháu nhìn thấy thế giới kỳ diệu của sách... nhưng cũng cho cháu có đủ thời gian để lặng lẽ suy tư về sự bí ẩn muôn thuở của cuộc sống: đàn chim tung cánh trên bầu trời, đàn ong bay lượn trong ánh nắng và những bông hoa nở ngát bên đồi xanh*” không? Vì sao?

Câu 8 (0,5 điểm). Từ nội dung đoạn trích, anh/chị cho biết người thầy có vai trò quan trọng như thế nào đối với mỗi con người? (Trình bày trong một đoạn văn khoảng 5 – 7 dòng) .

II. LÀM VĂN (4,0 điểm)

Viết bài văn nghị luận (khoảng 500 chữ) trình bày về sự cần thiết của suy nghĩ tích cực trong xã hội hiện đại.

.....**Hết**.....

Học sinh không được sử dụng tài liệu. Giáo viên coi kiểm tra không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI KỲ I
NĂM HỌC 2023 - 2024
Môn: Ngữ văn 11

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	1	Luận đề của đoạn trích: Qua lời của mình, người cha nhấn mạnh vai trò quan trọng của người thầy và của giáo dục trong quá trình hoàn thiện nhân cách của con người. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời nhưng chưa thuyết phục: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0.5
	2	Hệ thống luận điểm: Luận điểm 1. Mong ước người thầy sẽ dạy cho con cách nhìn nhận và ứng xử trong cuộc sống. Luận điểm 2: Mong muốn thầy dạy cho con cách nhìn nhận và cách ứng xử với chính bản thân. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời được 1 luận điểm: 0,5 điểm - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0.5
	3	Để tăng tính thuyết phục cho bài viết, tác giả đã sử dụng kết hợp các yếu tố bổ trợ: - Biểu cảm: “Tôi xin thầy...Xin hãy”; - Miêu tả: “đàn chim tung cánh trên bầu trời, đàn ong bay lượn trong ánh nắng và những bông hoa nở ngát bên đồi xanh.” Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án (có thể không có dẫn chứng): 0,5 điểm. - Học sinh trả được 01 ý như đáp án: 0,25 điểm. - Học sinh trả được nhưng chưa thuyết phục: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0 điểm.	0.5
	4	Cụm từ “Xin hãy dạy cho cháu” trong đoạn trích trên được sử dụng nhiều lần với mục đích: - Nhấn mạnh: + Mong muốn tha thiết của người cha với người thầy: hãy dạy con mình những điều tốt đẹp nhất. + Mong mỏi của người cha với người con: con sẽ trở thành một người công dân tốt. - Thể hiện thái độ chân thành và sự kính trọng đối với người thầy.	1.0

	- Liên kết các câu văn, tăng sự sinh động, hấp dẫn cho bài viết. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả được 03 ý như đáp án: 1 điểm. - Học sinh trả lời tương đối đủ ý nhưng diễn đạt chưa rõ ràng hoặc trả lời được 2 ý: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời 1 ý: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời chạm ý nhưng chưa thuyết phục: 0,25 - Học sinh trả lời không trả lời: 0 điểm	
5	Nêu tác dụng của hiện tượng phá vỡ quy tắc ngôn ngữ thông thường trong câu sau: “tám lưới chân lý” - Sự kết hợp trái logic: + Tám lưới: vật dụng dùng trong cuộc sống. + Chân lý: từ chỉ những điều đúng đắn. - Tác dụng: Tạo sự lạ hóa. Nhấn mạnh về cách nhìn nhận cuộc sống phải biết sàng lọc, phân biệt đúng sai để đón nhận những điều tốt đẹp. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án trở lên: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,75 điểm. - Học sinh trả lời nhưng chưa thuyết phục: 0,25-0,5 điểm. - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	1.0
6	Học sinh được tự do rút ra thông bài học. Có theo gợi ý sau: - Con người cần luôn có bản lĩnh và thái độ lạc quan trước cuộc sống. - Con người cần có niềm tin vào chính bản thân mình ... Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,75 điểm. - Học sinh trả được 02 ý như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả được 01 ý như đáp án: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0 điểm.	1.0
7	Học sinh được tự do bày tỏ quan điểm; - Đồng tình hoặc không đồng tình. - Có sự lí giải thuyết phục, phù hợp với đạo đức và chuẩn mực xã hội. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời, lí giải thuyết phục, phù hợp với đạo đức và chuẩn mực xã hội: 1 điểm	1.0

		- Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,75 điểm. - Học sinh có trả lời nhưng nội dung chung chung, sơ sài: 0,25-0,5 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể diễn đạt theo nhiều cách khác nhau nhưng cần hợp lí, thuyết phục.	
	8	Học sinh tự bộc lộ cảm xúc theo ý riêng. Có thể theo gợi ý sau: - Người thầy là người truyền thụ tri thức, đánh thức tiềm năng của người học. - Người thầy là người định hướng, dẫn lối tương lai. - Người thầy là người bồi đắp tâm hồn, giúp chúng ta hoàn thiện nhân cách. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời tương đương như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0 điểm. * Lưu ý: Học sinh có thể diễn đạt theo nhiều cách khác nhau nhưng cần hợp lí, thuyết phục.	0,5
II		VIẾT	4,0
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận xã hội	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận. Trình bày suy nghĩ về sự cần thiết của suy nghĩ tích cực trong xã hội hiện đại. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm. - Học sinh xác định chưa đúng vấn đề cần nghị luận: 0 điểm.	0,5
		c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm. Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề bàn luận, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng hợp lí. Sau đây là một số gợi ý: - Bối cảnh xã hội làm nảy sinh vấn đề: Xã hội hiện đại phát triển mạnh mẽ, đòi hỏi cao... dẫn đến nhiều áp lực cho con người nên dễ dàng làm nảy sinh những suy nghĩ tiêu cực nên suy nghĩ tích cực trong xã hội hiện đại là điều vô cùng cần thiết. - Suy nghĩ tích cực: Là thái độ lạc quan, luôn hướng về những điều tốt đẹp khi đứng trước những khó khăn, thử thách.	2.5

	- Biểu hiện của suy nghĩ tích cực: + Bình tĩnh trước biến cố. Biết cân bằng cảm xúc, luôn vui vẻ.. + Không dễ nổi nóng trước những điều không vừa ý. + Chủ động chấp nhận thất bại và đứng lên sau thất bại. ... - Sự cần thiết của “Suy nghĩ tích cực” trong xã hội hiện đại: + Giúp chúng ta dễ dàng thoát khỏi những trạng thái tiêu cực làm cho cuộc sống trở nên tươi đẹp, ý nghĩa hơn. + Người có suy nghĩ tích cực sẽ luôn thấy tự tin về chính mình, luôn có xu hướng tập trung vào việc tìm ra giải pháp tốt nhất cho vấn đề nên họ dễ dàng có được thành công. Họ luôn được mọi người yêu mến vì lan tỏa được năng lượng tích cực cho mọi người. ... - Trải nghiệm của bản thân với vấn đề được bàn luận: học sinh tự trình bày những trải nghiệm - Bàn luận vấn đề từ góc nhìn trái chiều: Người không có lối sống tích cực sẽ vô cùng nguy hại trong xã hội ngày nay. Họ sẽ tự hủy hoại cuộc sống của chính mình. .. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,75 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
Tổng điểm		10.0